

Trupele române¹ alături de cele ruse, participă la bătălia de la Plevna din 30 august 1877. Plevna n-a fost cucerită, în schimb a fost ocupată marea redută Grivița care domina toate pozițiile fortificate ale turcilor². În urma bătăliei din 30 august, comandamentul ruso-român ia hotărârea ca Plevna să fie cucerită prin asediu.

Datorită acțiunilor trupelor ruso-române, la sfârșitul lunii octombrie, Osman-pașa este complet izolat și silit să lupte numai cu propriile sale mijloace. Trupele aliate își iau măsuri de precauțiune, stringând tot mai mult cercul în jurul Plevnei³.

Pentru a preîntîmpina un atac inamic dinspre Vidin și a împiedica acțiuni de hărțuire care ar fi putut neliniști spatele trupelor de încercuire, s-a hotărît cucerirea cetății Rahova, care se găsea la jumătatea drumului dintre Plevna și Vidin.

Orașul Rahova putea servi drept un punct util pentru concentrarea trupelor turcești, atît din vestul Bulgariei, cît și din punctele ocupate de garnizoanele turcești pe malul drept al Dunării⁴. «Ocuparea Rahovei era necesară pentru asigurarea completă a spatelui trupelor care încercuiau Plevna»⁵.

La 9 noiembrie Rahova a fost eliberată. Trupele colonelului Slăniceanu și ale generalului Meyendorff au intrat prin sud. Cu cîteva ore înaintea lor a sosit de la Bechet la Rahova generalul Lupu cu un batalion de milițieni, luînd comanda cetății⁶. Oștile eliberatoare ruso-române au fost primite cu aclamații de populația bulgară⁷. Blocada Plevnei se intensifica pe zi ce trecea. Rezultatul unei munci metodelice a făcut să apară în jurul

¹ În legătură cu participarea armatei române la operațiunile din sudul Dunării nu intru în amănunte, deoarece în anul 1957 pe baza unui material vast provenind din colecții de documente rusești, românești și bulgărești, am analizat amănunțit această problemă. Vezi I. Focșeneanu și N. Ciachir *Acțiuni militare ruso-romîno-bulgare 1877—1878*, București, 1957, 212 p.; Vezi și N. Ciachir, *Frăția de arme romîno-rusă în luptele de la Plevna* în «Analele romîno-sovietice» (istorie), nr. 2/1957; Vezi și N. Adăniloiaie, *L'armée roumaine dans la guerre de 1877—1878*, în «Revue Roumaine d'histoire», nr. 1/1962; Articolul lui N. Adăniloiaie nu vine cu probleme noi, ci prezintă în sinteză contribuția armatei române la războiul din 1877—1878. Deși are 3 trimiteri la materialul de arhivă din Moscova și Leningrad, se referă la probleme cunoscute: 1) că, după a doua bătălie de la Plevna, guvernul rus a hotărît să trimită noi unități militare (p. 109); 2) că armata din sectorul Plevna era sub comanda lui Carol I, care era secundat de generalul rus Zotov în calitate de șef de stat major (p. 110); 3) că peste 45.000 de prizonieri turci au fost capturați la Plevna de armata ruso-romînă (p. 119); Nota lui N. Adăniloiaie *Contribuții privind luptele de la Rahova și Smîrdan*, în «Studii» nr. 5/1962, cuprinde 2 documente: raportul generalului rus Meyendorff despre ocuparea Rahovei și raportul colonelului Fălcoianu adresat generalului Cernat despre luptele din jurul Vidinului. Deși autorul lor susține că cele 2 documente aduc «... precizări importante la două bătălii însemnate» (p. 1198), problemele tratate în cele 2 documente sînt cunoscute. Ceea ce reținem pentru problema pe care o tratăm e faptul că populația bulgară a anunțat trupele române despre mișcările trupelor turcești («Studii», nr. 5/1962, p. 1201).

² Monitorul Oficial din 2 sept. 1877, nr. 98, p. 5296; *История на България*, tom. I, ed. II, arată că în zilele de 30—31 august și în următoarele 4 zile în fața Plevnei au murit 3.000 de ostași și ofițeri romîni (p. 496).

³ N. Ciachir, *Frăția de arme romîno-rusă*... p. 154.

⁴ *Описание русско-турецкой войны на Балканском полуострове*, Petersburg, 1911, p. 214.

⁵ *Сборник материалов по русско-турецкой войне*, tom. 53, p. 2, Petersburg 1906.

⁶ Fălcoianu, *op. cit.*, p. 188—189.

⁷ *Documente privind istoria Romîniei (Războiul pentru independență)*, vol. VII, doc. 596, p. 319.